

com/anime-from-akira-to-howls-moving-castle-updated-edition-experiencing-contemporary-japanese-animation-e165571099.html (дата звернення: 21.04.2022 р.).

4. Wu Cheng-Ing. Hayao Miyazaki's Mythic Poetics: Experiencing the Narrative Persuasions in Spirited Away, Howl's Moving Castle and Ponyo. *Animation*. 2016. Vol. 11. P. 189–203. URL: <https://www.semanticscholar.org/paper/Hayao-Miyazaki%E2%80%99s-Mythic-Poetics%3A-Experiencing-the-u/8038866d43c0100e680ff6e5a285e46b22709aa7> (дата звернення: 22.04.2022 р.).

Манік С. В. – магістр V курсу факультету
культури та мистецтв

ВНУ імені Лесі Українки;

Берlach О. П. – к. архітект., доцент кафедри
образотворчого мистецтва

ВНУ імені Лесі Українки

Олександр Валента – співець краси Волинського краю

Постановка проблеми. У царині образотворчого мистецтва 60–80-х років на Волині яскраво вирізнявся та домінував стиль соціалістичного реалізму, який був невід'ємною частиною політичного життя держави. Але багато художників, попри нав'язані урядом догми, крокували до вдосконалення власної творчості, виробленню особистої впізнаної манери живопису, власній стильовій належності. До таких художників з сильним характером та самобутнім мистецьким пошуком і належить Олександр Валента.

Робота виконана в межах наукової теми проблемної групи кафедри образотворчого мистецтва ВНУ імені Лесі Українки «Актуальність і перспективи мистецької освіти на Волині» (протокол № 2 від 16 вересня 2021 р.).

Мета роботи: ввести у науковий обіг фактологічні й аналітичні матеріали самобутності творчого пошуку та живописної манери волинського художника, співця краси волинського краю Олександра Валенти.

Результати дослідження. Олександр народився 16 лютого 1944 р. у селі Черніїв Турійського району на Волині. Батько Родіон загинув під час війни при звільненні Словаччини, мати Уляна померла невдовзі після народження сина. Разом із сестрою він рано залишився без опіки батьків. Ріс сиротою, навчався в школі-інтернаті. Після закін-

чення школи, здобувши середню освіту в 1961 р., став працювати слюсарем на авіазаводі. Одночасно займався в спортивній школі боксом. Почав відвідувати Луцьку художню школу, яку закінчив у 1965 р. Першим і єдиним вчителем Олександра Валенти був Петро Константинович Сензюк.

Творчий шлях художника – динамічний та неупинний, тому що Олександр Валента є учасником міських, республіканських, всесоюзних, міжнародних виставок, зокрема Республіканської виставки молодих художників у Києві, зональних у Львові, обласних у Луцьку.

Рівень професійної майстерності художника був досить високий. Це було поштовхом для того, щоб у 1971 р. відбулася перша персональна виставка О. Валенти. Її успіх був однією із підстав переходу на роботу до Художньо-виробничої майстерні [1].

Як зазначив у своєму нарисі про Олександра Валенту Володимир П'ясецький, «Він довго виношує задум, обдумує відбір натури і композицію твору, по суті, твір народжується ще задовго до того моменту, коли пензель покладе перший мазок [1, 9]».

У творчих роботах О. Валента розмовляв з глядачами про красу, ділився з ними своїми думками й почуттями. Молодий художник завжди торував між двома полюсами: життєвою вірогідністю і правдою художнього відображення. Він малював, як відчував. У кожне полотно вкладав часточку своєї душі. На думку Тетяни Галькун, «...сама природа дала Сашкові відчуття гармонії фарб. Це – як у музиканта слух: або він є, або його немає» [1, 25].

Олександр як художник, у творчості зумів відкидати все зайве і доповнювати своїм баченням, своїм світоглядом. Таким чином робота набирала зовсім іншого змісту – ставала «загадкою для когось, а для митця, можливо, ще більшою загадкою» – зазначив Іван Гаврилюк [1, 50]. Світогляд і власне бачення світу він шукав через форми, засоби, кольори, методи вираження, щоб передати задум спостерігачеві.

У сімдесятих роках Олександр працював у Художньому фонді, пізніше – методистом з образотворчого та декоративно-прикладного мистецтва у Навчально-методичному центрі культури Волині. Тут відбулась виставка до ювілею художника.

У 1993 р. відбулась виставка робіт Олександра Валенти в Галереї мистецтв Волинської організації Співки художників України. Сімдесят робіт, представлених на виставці, дають уяву про те, як художник формувався і розвивався протягом багатьох років, як творчо зростав, не полишаючи пошуків і експериментів [1].

У 1996 р. Валенті було присуджено обласну мистецьку премію імені Йова Кондзелевича.

6 грудня 1997 р. художника не стало. Як встановила Луцька судово-медична експертиза, Олександр Валента вмер насильницькою смертю.

«Цей світ покидала не просто людина, не просто чоловік і митець, а Обранець, який жив поміж нас, виконуючи високу місію – бути вірнопідданим мистецтва і співцем краси», – стверджує Зоя Навроцька [2, 6].

Творчий доробок Олександра Валенти сьогодні – візитна картка волинського краю.

Висновки. Олександр Валента перевершив час, перевершив сам себе. Свої картини роздаровував друзям, близьким, знайомим або ж продавав за безцінь спекулянтам. Полотна митця стали окрасою музейних колекцій та приватних зібрань у Польщі, Німеччині, Ізраїлі. Художник швидко набирал обертів у творчості, його роботи були все досконалішими, переважно за рахунок постійних експериментів над технікою, полотном та засобами виконання. Мистецтвознавці називають його роботи «еквівалентними по відношенню до засвоєння традицій і сучасного мистецького пошуку». Вони викликають помітне зацікавлення вітчизняних і зарубіжних комерційних ринків живопису.

Джерела та література

1. Валента Л. Біографічна довідка. *Олександр Валента. Штрихи до осмислення творчості. Спогади, відгуки у пресі, роздуми.* Луцьк: Терен, 2007. 65 с.
2. Навроцька З. Український художник, народжений під знаком великих. *Гроно.* 2004. 16 лют. С. 6–7.

Маринич Р. С. – студент III курсу факультету історії, політології та національної безпеки

ВНУ імені Лесі Українки;

Дмиренко А. А. – к. іст. н., доцентка кафедри

музеєзнавства, пам'яткознавства та

інформаційно-аналітичної діяльності

ВНУ імені Лесі Українки

Атомний туризм та перспективи його розвитку в Україні

Постановка проблеми. У сучасному світі туристична галузь розвивається стрімкими темпами адже це приносить країнам значні